ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/26/1204-2415

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	17.07.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	11.06.2026
Teabevaldaja	Hiiumaa Vallavalitsus aadress: Keskväljak 5a, 92413 Kärdla e-posti aadress: vallavalitsus@hiiumaa.ee
Vaide esitaja	Xxxxx Xxxxx OÜ Seivanger juhatuse liige aadress: Xxxx x, 92101 Käina e-posti aadress: seivanger.oy@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata kuna menetluse kestel on Hiiumaa Vallavalitsus täiendavalt vaide esitaja teabenõudele vastanud ning olemasolevad dokumendid väljastanud ning vaide esitaja ei ole teabenõudele vastamise osas täiendavaid pretensioone esitanud.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 27.05.2026 esitas vaide esitaja Hiiumaa Vallavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada järgmiste dokumentide koopiad:
   1) Vallavalitsuse või -volikogu otsus(ed), korraldus(ed) või muu haldusakt, millega on otsustatud või algatatud Käina katlamaja ja soojustrassi projekti ettevalmistamine või projekteerimine.
   2) Dokument või otsus, millest nähtub, kes on kavandatava soojustrassi rajaja ja

tulevane võrguvaldaja (nt Hiiumaa vald, võrguettevõtja või muu isik).
3) Dokument või õiguslik alus, mille alusel on eskiislahenduses (lisa 3) märgitud DP hoonestusala, mida kehtivas Käina tööstusala detailplaneeringus (lisa 4) ei ole.
4) Dokument või tellimus, mille alusel on koostatud ja kinnistuomanikele edastatud eskiislahendus (lisa 3), milles kavandatud soojustrassi asukoht erineb kehtivas Käina tööstusala detailplaneeringus määratud soojustrassi asukohast (lisa 4).
5) Dokument, millega on algatatud kehtiva Käina tööstusala detailplaneeringu muutmine või uue detailplaneeringu koostamine; kui sellist menetlust ei ole algatatud, palume seda kirjalikult kinnitada ja selgitada, millisel õiguslikul alusel kavandatakse projekteerimist lahendusele, mis ei vasta kehtivale detailplaneeringule.
6) Dokument, millest nähtub Xxxxx Xxxxx volitus või muu õiguslik alus tegutseda Hiiumaa valla nimel nimetatud projekti ettevalmistamiseks, projekteerimiseks või kinnistuomanikega läbirääkimiste pidamiseks.

Kui mõni nimetatud dokument puudub, palus vaide esitaja seda kirjalikult kinnitada ning märkida, kas ja millal on vastava dokumendi koostamine kavandatud.

2. 27.05.2026 kirjaga nr 17-6/120-2 keeldus Hiiumaa Vallavalitsus teabenõude täitmisest põhjendusega, et tegemist on selgitustaotlusega.
3. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud, kuna ta ei küsinud selgitusi, vaid konkreetseid dokumente, mistõttu esitas teabenõude täitmisest ebaseadusliku keeldumise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 12.03.2026 Osaühing Seivanger juhatuse liikmena Hiiumaa Vallavalitsusele avaliku teabe seaduse alusel teabenõude seoses Käina katlamaja ja soojustrassi projektiga. Teabenõue saadeti e-posti aadressidele: valitsus@hiiumaa.ee (ning lisaks ka mitmele ametnikule) koos lisadega. Teabenõue registreeriti Hiiumaa valla dokumendiregistris 12.03.2026 numbriga 17-6/120, kuid algselt registreeriti see puudulikult, ilma teabenõude lisadeta. 21.05.2026 registreeriti Hiiumaa valla dokumendiregistris ka teabenõude lisad.

27.05.2026 esitas vaide esitaja Hiiumaa Vallavalitsusele uue teabenõude koos kaaskirjaga. Vaide esitaja palus teabenõude koos kaaskirjaga registreerida Hiiumaa valla dokumendiregistris. 27.05.2026 registreeriti Hiiumaa valla dokumendiregistris nr 17-6/120-1 all üksnes teabenõude kaaskiri, kuid kõige olulisemat dokumenti, teabenõuet ennast koos kõigi lisadega, ei registreeritud, kuigi kaaskirjas palus vaide esitaja sõnaselgelt registreerida dokumendiregistris nii kaaskirja kui ka teabenõude koos lisadega. Samal päeval, 27.05.2026, edastas Hiiumaa Vallavalitsus vastuse nr 17-6/120-2, milles selgitas, et nende hinnangul oli 12.03.2026 saadetud teabenõude ja 27.05.206 saadetud teabenõude järje puhul tegemist selgitustaotlusega.

Vaide kohaselt vallavalitsus ei edastanud teabenõudes küsitud dokumente ega andnud iga küsitud dokumendi kohta sisulist vastust, kas dokument on olemas, puudub või sellele juurdepääs on piiratud. Lisaks ei ole 27.05.2026 vastuskiri nr 17-6/120-2 Hiiumaa valla dokumendiregistris avalikult nähtav.

Vaide esitaja märgib vaides, et teabenõudes ei palutud üldist selgitust ega arvamust, vaid konkreetsete dokumentide väljastamist. Kui mõni nimetatud dokument puudub, siis palus vaide esitaja seda kirjalikult kinnitada ning märkida, kas ja millal on vastava dokumendi koostamine kavandatud. Dokumendid palus vaide esitaja AvTS § 18 lg 1 kohaselt edastada viie tööpäeva jooksul kirjalikult e-postile: seivanger.oy@gmail.com.

Vaide esitaja leiab, et seega oli tegemist avaliku teabe seaduse mõttes teabenõudega, kuna küsiti olemasolevaid dokumente või nende puudumise kinnitamist, mitte üldist selgitust või seisukohta, mida abivallavanem Xxxxx Xxxxxxxx 27.05.2026 vastuses nr 17-6/120-2 ekslikult

selgitustaotlusena.

Teabenõude sisuks olid selgelt määratletud dokumendid seoses Käina katlamaja ja soojustrassi projekti projekteerimise, kõrvalekaldumise ja Xxxxx Xxxxx volitustega.

Vaide esitaja palub:
1. võtta käesolev vaie menetlusse;
2. tuvastada, et Osaühing Seivangeri 27.05.2026 Hiiumaa Vallavalitsusele esitatud teabenõue oli avaliku teabe seaduse mõttes teabenõue, mitte selgitustaotlus;
3. tuvastada, et Hiiumaa Vallavalitsus ei ole teabenõuet nõuetekohaselt täitnud;
4. kohustada Hiiumaa Vallavalitsust vastama teabenõudele sisuliselt ja väljastama küsitud dokumendid;
5. kohustada Hiiumaa Vallavalitsust iga küsitud dokumendi kohta eraldi märkima, kas dokument on olemas, puudub või kas sellele on seatud juurdepääsupiirang;
6. juhul kui mõni küsitud dokument puudub, kohustada vallavalitsust seda kirjalikult kinnitama;
7. juhul kui mõne dokumendi väljastamisest keeldutakse, kohustada vallavalitsust esitama konkreetne õiguslik alus ja põhjendus;
8. hinnata Hiiumaa Vallavalitsuse dokumendiregistri pidamise nõuetekohasust seoses 12.03.2026 ja 27.05.2026 esitatud teabenõuetega;
9. hinnata, kas on alust algatada järelevalvemenetlus Hiiumaa Vallavalitsuse tegevusetuse osas;
10. hinnata, kas esineb alus ettekirjutuse tegemiseks või muude seaduses ette nähtud meetmete rakendamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks Andmekaitse Inspektsiooni 15.06.2026 järelepärimisele nr 2.1-3/26/1204-2415 ning Xxxxxxx Xxxxxxxx saadud teabenõudele esitas vallavalitsus täiendavad selgitused ja dokumendid, mis olid adresseeritud nii vaide esitajale kui Andmekaitse Inspektsioonile.
1. Vallavalitsuse või -volikogu otsus(ed), korraldus(ed) või muu haldusakt, millega on otsustatud või algatatud Käina katlamaja ja soojustrassi projekti ettevalmistamine või projekteerimine.
Hiiumaa valla Käina aleviku soojusmajanduse arengukava aastateks 2025 - 2035-Riigi Teataja (teabenõude vastuses edastatud link).

2. Dokument või otsus, millest nähtub, kes on kavandatava soojustrassi rajaja ja tulevane võrguvaldaja (nt Hiiumaa vald, võrguettevõtja või muu isik).
KIK rahastusotsus Hiiumaa Vallavalitsuse projektile “Käina kaugkütte katlamaja ehitus ja kaugkütte võrguga ühendamine”, mille alusel hakkavad ehitustööd toimuma.

3. Dokument või õiguslik alus, mille alusel on eskiislahenduses (lisa 3) märgitud D hoonestusala, mida kehtivas Käina tööstusala detailplaneeringus (lisa 4) ei ole.
Puudub

4. Dokument või tellimus, mille alusel on koostatud ja kinnistuomanikele edastatud eskiislahendus (lisa 3), milles kavandatud soojustrassi asukoht erineb kehtivas Käina tööstusala detailplaneeringus määratud soojustrassi asukohast (lisa 4).
Käsundusleping Saarte Energiaagentuuriga

5. Dokument, millega on algatatud kehtiva Käina tööstusala detailplaneeringu muutmine või uue detailplaneeringu koostamine; kui sellist menetlust ei ole algatatud, palume seda kirjalikult kinnitada ja selgitada, millisel õiguslikul alusel kavandatakse projekteerimist lahendusele, mis ei vasta kehtivale detailplaneeringule.
Puudub

6. Dokument, millest nähtub Xxxxx Xxxxx volitus või muu õiguslik alus tegutseda Hiiumaa valla nimel nimetatud projekti ettevalmistamiseks, projekteerimiseks või kinnistuomanikega läbirääkimiste pidamiseks
Käsundusleping Saarte Energiaagentuuriga

Eeltoodud vastusele oli lisatud ka Saarte Energiaagentuuri käsundusleping ning KIK rahastusotsus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil või mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega puudutab teabenõue **asutuses olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist.** Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi sisu või ka üksnes selle väljavõtteid eeldusel, et vastamiseks ei tule luua uut teabe sisu. Kui vastamiseks tuleb luua uus teave või dokument, näiteks küsitakse asutuselt selgitusi või põhjendusi tema tegevuse kohta, on tegemist selgitustaotluse või märgukirjaga, millele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel. Viimase üle Andmekaitse Inspektsioon järelevalvet ei teosta

2. Tulenevalt AvTS §-st 6 on teabenõue teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale edastatud taotlus teabe saamiseks ning teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale teabenõude AvTS-s sätestatud korras. Juurdepääs teabele võimaldatakse teabevaldaja poolt kas teabenõude täitmisega või teabe avalikustamisega (AvTS §-id 6-8). Kuna teabenõude esitamise õigus on igaühe õigus, siis ei pea teabenõudja põhjendama, miks ta mingit teavet küsib. Seega võib teabenõudja küsida ükskõik millist valla valduses olevat avalikku teavet ning keeldumise põhjuseks ei saa olla see, et see ei puuduta teabenõudjat.

3. AvTS § 9 lg 2 p-ide 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile **dokumentidele**, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama juurdepääsupiirangutest kinnipidamise.

Teabenõudele vastamine

4. AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõudele tuleb vastata viivituseta kuid, mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, kas väljastada soovitud dokumendid või keelduda nende väljastamisest kui selleks on seadusest tulenev alus. Teabenõude täitmisest keeldumise alused on sätestatud AvTS §-s 23 ning keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada (AvTS § 23 lg 3).

5. Antud juhul on vaide esitaja oma 27.05.2026 teabenõudes küsinud erinevaid dokumente. Lisaks palus vaide esitaja oma pöördumises, et kui mõni nimetatud dokument puudub, siis seda kirjalikult kinnitada ning märkida, kas ja millal on vastava dokumendi koostamine kavandatud. Seega sisaldas vaide esitaja 27.05.2026 pöördumine, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“ nii teabenõuet (milles küsiti dokumente) kui selgitustaotlust (milles sooviti dokumendi puudumise korral teavet või selgitusi, sh kas ja millal on vastava dokumendi koostamine kavandatud, mis eeldab selgituste andmist).

6. Kuna Andmekaitse Inspektsioon on teostab teabevaldajate üle järelevalvet ainult teabenõuetele vastamise üle, siis inspektsioon ei võta seisukohta pöördumises küsitud

selgitustele vastamise/vastamata jätmise osas. Küll aga ei olnud õiguspärane lugeda kogu 27.05.2026 pöördumist selgitustaotluseks. Seega oli Hiiumaa Vallavalitsusel kohustus seda osa pöördumisest, milles vaide esitaja soovis dokumente, käsitleda teabenõudena avaliku teabe seaduse mõistes ning kas soovitud dokumendid väljastada või keelduda nende väljastamisest kui selleks oli seadusest tulenev alus.

7. 03.07.2026 vastusega, mis on edastatud nii Andmekaitse Inspektsioonile kui vaide esitajale on Hiiumaa Vallavalitsus vastanud vaide esitaja teabenõudele täiendavalt punktide kaupa ning väljastanud olemasolevad dokumendid või juhatanud vaide esitaja avalikustatud teabe juurde. Dokumentide osas mida vallal ei ole, on märgitud, et dokument puudub.

8. Vaide esitaja on vaides palunud, et juhul kui mõni küsitud dokument puudub, kohustada vallavalitsust seda kirjalikult kinnitama. Selgitame, et teabenõudele vastamisele ei ole ettenähtud vorminõudeid mistõttu vastamine on vormivaba. Samas pole ka vaidest arusaadav, mida vaide esitaja kirjaliku kinnituse all on silmas pidanud. Seega tuleb teabenõue lugeda teabe osas, mida vallal ei ole, täidetuks kui vald on märkinud, et teave puudub.

9. Kuna vallavalitsus on menetluse kestel vaide esitaja teabenõudele vastanud ning olemasolevad dokumendid väljastanud ning dokumentide osas, mida vallal ei ole, andnud teada, et dokumendid puuduvad, siis on vaide ese ära langenud ning õiguslik olukord saavutatud, mistõttu pole alust ettekirjutuse tegemiseks ning vaie jääb teabenõudele vastamata jätmise osas rahuldamata.

10. Vaide esitaja on vaides palunud hinnata ka Hiiumaa Vallavalitsuse dokumendiregistri pidamise nõuetekohasust seoses 12.03.2026 ja 27.05.2026 esitatud teabenõuetega, mis vaide esitaja hinnangul ei olnud registreeritud nõuetekohaselt.

11. Haldusmenetluse seaduse § 71 lg 1 sätestab, et isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada vaide. Sellest sättest tuleneb nn vaideõiguse kriteerium - vaiet ei või esitada mitte igaüks, ka mitte iga menetlusosaline, vaid üksnes isik, kelle õigusi on rikutud või vabadusi piiratud. HMS § 71 lg 1 ei näe ette võimalust esitada vaiet kellegi kolmanda isiku huvides või lihtsalt objektiivse õiguspärasuse kaitsmiseks õiguskorras.

12. Kuna vaide esitaja teabenõude mittenõuetekohane registreerimine (osade dokumentide dokumendiregistri avalikuks vaates avalikustamata jätmine) iseseisvalt ei riku vaide esitaja õigusi, siis puudub selles osas vaide esitajal vaideõigus. Küll aga käsitles Andmekaitse Inspektsioon eeltoodut märgukirjana ja kontrollis valla dokumendiregistrit ning tuvastas, et vaide esitaja teabenõuded on valla dokumendiregistris koos lisadega registreeritud ja avalikustatud. Samuti on registreeritud ja avalikustatud valla dokumendiregistris ka 27.05.2026 vastus vaide esitaja teabenõudele, mis on leitav siit Hiiumaa Vallavalitsus. Seega on ka kõik eeltoodud dokumendid dokumendiregistris registreeritud ja avalikustatud.

13. Kuna haldusmenetluse eesmärgiks ei ole kellegi karistamine, vaid haldusmenetluse eesmärgiks on õiguspärase olukorra saavutamine, siis ka juhul kui mingil ajahetkel esines dokumentide registreerimisel ja avalikustamisel puudusi, mis käesolevaks ajaks on kõrvaldatud ehk õiguslik olukord on saavutatud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks või täiendava menetluse algatamiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel